

στο μικροσκόπιο...

Υποσχέσεις χωρίς αντίκρισμα

Του ZAN TIPOU

Η σύνοδος κορυφής της Κοπεγχάγης θα παίξει κομβικό ρόλο για το μέλλον της πάλης ενάντια στην κλιματική αλλαγή. Ένα σχέδιο δράσης όχι αρκετά φιλόδοξο και υπερβολικά δαπανηρό για τις τωρινές γενεές, ιδού συνοπτικά αυτό στο οποίο κινδυνεύουμε να καταλήξουμε. Προκειμένου η απάντηση των θεσμών να βρίσκεται στο ύψος της πρόκλησης που θέτουν οι προβλέψεις της Διακυβερνητικής Ομάδας των ειδικών για την εξέλιξη του κλίματος (GIEC), είναι αναγκαία μια νέα προσέγγιση.

Το Πρωτόκολλο του Κιότο αποτέλεσε ένα σημαντικό συμβολικό στάδιο, αλλά δεν κατέστησε δυνατή την επίτευξη μιας σημαντικής προσπάθειας μείωσης των αερίων του θερμοκηπίου. Αν δεν υπάρξει μια νέα αντίληψη, το Πρωτόκολλο της Κοπεγχάγης, που υποτίθεται ότι θα ορίσει την μετά-Κιότο εποχή, θα μας οδηγήσει να συνεχίσουμε να κάνουμε βήματα σημειωτών μέχρι το 2020. Παρά την αξιοσημείωτη πρόοδο που οφείλεται στην εκλογή Ομπάμα, οι στόχοι που προτείνονται από τους Αμερικανούς για το 2020 (εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου κατώτερες κατά 7% εκείνων του 1990), παραμένουν μέτριοι και δεν αποτελούν καν δεσμευτικές υποχρεώσεις.

Η Ομάδα των 77 στα Ηνωμένα Έθνη, που συμπεριλαμβάνει την Κίνα, την Ινδία και άλλες ανδυόμενες χώρες, δεν θα αποδεχθεί περισσότερους καταναγκασμούς. Ακόμα και οι ευρωπαϊκές φιλοδοξίες που φαίνονται βολονταριστικές, κινδυνεύουν να αποκαλυφθούν πολύ αδύναμες.

Το πλαίσιο κλασικού στοχασμού μέσα στο οποίο εγγράφεται η σύνοδος της Κοπεγχάγης, δεν θα επιτρέψει να φτάσουμε σε ικανοποιητικά αποτελέσματα, επειδή οι διάφορες χώρες συνεχίζουν να σκέφτονται πρώτα απ' όλα αυτό που θεωρούν ως δικό τους ιδιαίτερο συμφέρον, προσπαθώντας να επωφεληθούν από τις προσπάθειες των άλλων. Καθεμιά χώρα υφίσταται πλήρως το κόστος των δικών της προσπαθειών για μείωση της ρύπανσης και δεν εισπράττει παρά ένα μικρό τμήμα από το αποτέλεσμα των προσπαθειών της.

Αυτός ο συλλογισμός ενισχύεται από την ιδέα ότι η καλή θέληση μπορεί να αποδειχθεί ανώφελη, εξαιτίας αυτού που οι ειδικοί αποκαλούν «διαρροές του άνθρακα»: ένας φόρος, που μειώνει την κατανάλωση πετρελαίου σε μια περιοχή, προκαλεί μια μείωση της παγκόσμιας τιμής του και ενθαρρύνει έτσι μιαν αύξηση της κατανάλωσης των εθνών που δεν έχουν επιβάλει έναν τέτοιο φόρο. Με την ίδια λογική, μια αρκετά ισχυρή φορολογία για την πάλη ενάντια στην κλιματική αλλαγή σε μιαν ορισμένη χώρα θα οδηγήσει τις επιχειρήσεις να με-

ταφέρουν την παραγωγή τους σε άλλες περιοχές του κόσμου, όπου αυτές θα μπορούν να ρυπαίνουν ανεμπόδιστα.

Τέλος, οι κυβερνήσεις θα αντιληφθούν ότι το να συνεχίζουν σήμερα να χρησιμοποιούν εντατικά ορυκτά καύσιμα θα τις τοποθετήσει σε θέση ισχύος κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων που προβλέπονται για το 2020, προκειμένου να εξαργυρώσουν την καλή τους θέληση να γίνουν ενάρετες.

Το Πρωτόκολλο του Κιότο, παρ' όλες τις καλές του προθέσεις, δεν κατόρθωσε για όλους αυτούς τους λόγους να υποκινησει μιαν αληθινή συλλογική προσπάθεια. Θα έχουν διαφορετικό αποτέλεσμα οι μη δεσμευτικές υποσχέσεις που θα δοθούν στην Κοπεγχάγη;

Θα υπάρξει βέβαια ορισμένη πρόοδος. Αγορές δικαιωμάτων ρύπανσης υπάρχουν ήδη ή θα δημιουργηθούν στην Ευρώπη, τις Ηνωμένες Πολιτείες και την Ιαπωνία. Οι αναπτυσσόμενες χώρες παίρνουν ήδη ορισμένα μέτρα. Οι βαριές συνέπειες των εκπομπών αερίων που ρυπαίνουν το τοπικό περιβάλλον και η επιθυμία να κατευνάσουν την κοινή γνώμη και να αποφύγουν τις

διεθνείς πιέσεις θα οδηγήσουν σε έναν ορισμένο έλεγχο αυτών των εκπομπών. Αλλά αυτός ο έλεγχος θα παραμείνει συνολικά ανεπαρκής. Η άρνηση των περισσότερων χωρών να υπογράψουν δεσμευτικές συμφωνίες είναι μια ένδειξη που το επιβεβαιώνει.

Τα μέτρα που θα ληφθούν στην Κοπεγχάγη κινδυνεύουν επίσης να είναι υπερβολικά δαπανηρά σε σχέση με τη μικρή αποτελεσματικότητά τους στον περιορισμό της υπερθέρμανσης του κλίματος. Η θεσμοθέτηση περιβαλλοντικών κανόνων αυξάνει συχνά το κόστος της μείωσης των εκπομπών που ρυπαίνουν. Τα κράτη ξοδεύουν μερικές φορές μέχρι και 1.000 ευρώ, για να αποθρέψουν την εκπομπή ενός τόνου διοξειδίου του άνθρακα (για παράδειγμα, εγκαθιστώντας φωτοβολταϊκά), ενώ άλλες μέθοδοι θα επέτρεπαν να φτάσουν στο ίδιο αποτέλεσμα ξοδεύοντας μόνο 20 ευρώ.

Ο μηχανισμός που εφαρμόστηκε με βάση το Πρωτόκολλο του Κιότο έγκειται στο να δίνονται πιστώσεις στις επιχειρήσεις, που ανήκουν σε χώρες όπου οι εκπομπές άνθρακα είναι δαπανηρές (για παράδειγμα, στις ευρωπαϊκές

χώρες), όταν αυτές υλοποιούν προγράμματα μείωσης των εκπομπών που ρυπαίνουν σε χώρες, όπως η Κίνα, οι οποίες δεν υπάγονται στους συγκεκριμένους τους καταναγκασμούς.

Αυτός ο μηχανισμός, αφού υποβλήθηκε δίκαια σε κριτική από τους οικολόγους για την αβεβαιότητα που προκαλεί γύρω από τη σημασία των προσπαθειών που αναλαμβάνονται στις αναπτυσσόμενες χώρες, υποκινεί στην πραγματικότητα τις αναπτυσσόμενες χώρες να μην υιοθετήσουν νομοθεσία προστασίας του περιβάλλοντος και να αρνηθούν να υπογράψουν δεσμευτικές διεθνείς συμφωνίες, που θα απαξίωναν τα δικά τους ειδικά προγράμματα.

Οι αναπτυσσόμενες χώρες ζητούν από τις αναπτυσσόμενες χώρες να τους μεταβιβάσουν ένα ποσό που φτάνει μέχρι το 1% του ΑΕΠ τους και δεσμεύονται μονομερώς για πιο σημαντικές μειώσεις των εκπομπών που ρυπαίνουν. Η πρότασή τους έχει την αξία ότι θέτει το ζήτημα στο τραπέζι, αλλά υπερασπίζεται άσχημα το συμφέρον τους. Στο παρελθόν οι πλούσιες χώρες δεν τήρησαν τις υποσχέσεις τους για αναπτυξιακή βοήθεια. Κάθε σχέδιο αύξησης των μεταβιβάσεων προς τις φτωχές χώρες θα προσκρούσει στις επιφυλάξεις της κοινής γνώμης.

Μπορούμε να φανταστούμε την αντίδραση του γεροισιαστή της Αλαμπάμα, όταν οι Ηνωμένες Πολιτείες θα κληθούν να πραγματοποιήσουν μια πελώρια πληρωμή προς την Κίνα. Ένα τέτοιο σχέδιο θα ναρκοθετηθεί αναπόφευκτα από τις πολιτικές λιτότητας, που δεν θα αργήσουν να εφαρμόζονται στις πλούσιες χώρες (...).

Lonsdale pre-Xmas **FACTORY SALE**
UP TO 70% OFF

Mens/Women's/Kids

Clothes Bags Shoes etc.

Tuesday 8 December to Sunday 13 December • Tuesday - Friday 8am - 6pm Saturday - Sunday 9am-6pm

At our warehouse - Cnr Gardeners & Kent Rd., Mascot
Plenty of onsite weekend parking Eftpos/Visa/Mastercard